

PALEOPÓDIUM 55.

SYNTHESYS
Synthesis of systematic resources

MEGHÍVÓ

Az MTA–MTM–ELTE Paleontológiai Kutatócsoportja és az MTM Óslénytani és Földtani Tára félig formális, félig kötetlen, házi (de nyilvános) előadás-sorozatának ötvenötödik előadására

KOCSIS László:

Kontinentális klíma rekonstrukció a késő eocén–kora oligocén során Európában

Ideje: 2014. február 27. (csütörtök), 15:00

Helye: az Óslénytár könyvtára (Ludovika tér 2.)

Fosszilis növényevő emlősök fogain végeztünk stabil izotópos méréseket ($\delta^{18}\text{O}_{\text{PO}_4}$, $\delta^{13}\text{C}$), mely adatok jól alkalmazhatóak egykori klimatikus viszonyok leírására. Nagytestű növényevőknél az oxigénizotópos adatok az egykori ivóvíz összetételéhez köthetőek, ami részben függ a helyi csapadéktól, míg a szénizotóp adatok hűen tükrözik az állatok táplálkozási szokásait, ezen keresztül pedig az egykori paleoflorát.

130 példányt vizsgáltunk 25 különböző lelőhelyről, melyek egy nyugat–keleti sáv mentén az északi szélesség 40-50-dik foka között helyezkednek el Franciaországtól Romániáig. A késő eocén magas izotópadatok száraz klimatikus környezetre utalnak, míg az adatok fokozatos időbeli csökkenése a klíma egyre nedvesebbé, illetve részben hidegebbé válását jelzik. Az adatok szignifikáns térbeli különbséget is mutatnak észak és dél között 35-31 millió évvel ezelőtt. Ez különböző légtömegek dominanciájával magyarázható (Atlantikum vs. Tethys) az egyes térségekben, továbbá erősen feltételezhető, hogy az Alpok, mint orografikus akadály már létezett ekkor.

31 millió év után az oxigénizotóp adatokban egy sokkal nagyobb csökkenést észleltünk, ami már nem magyarázható klimatikus változással. A 2-4‰-es negatív eltolódást a csapadék magasság általi frakcionációjával (altitude effect) lehet a legjobban értelmezni, ami megfelel egy minimum 1200 méteres kiemelkedésnek az Alpok-Dináridák mentén.

Kocsis László a University of Lausanne, Institute of Earth Sciences munkatársa.

Elérhetősége: laszlo.kocsis@unil.ch

Vendégünk a SYNTHESYS projekt keretében érkezett, házigazdája Dulai Alfréd.

Az előadásra minden érdeklődőt szeretettel várunk!